

นิพนธ์ต้นฉบับ

การเลี้ยงดูเชิงบวก ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และความสัมพันธ์กับการติดเกม ในเด็กและเยาวชนไทย อายุ 6 - 25 ปี

วันรับ : 9 สิงหาคม 2567
วันแก้ไข : 16 ตุลาคม 2567
วันตอบรับ : 9 มกราคม 2568

ปิยพร เตชะมณีสถิตย์, พ.บ., ชาญวิทย์ พรนภดล, พ.บ.,
วัลลภ อัจสิริยะสิงห์, พ.บ.
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อสำรวจระดับการเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครอง ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และความสัมพันธ์กับการติดเกมในเด็กและเยาวชนไทย

วิธีการ : การศึกษาแบบตัดขวางในเด็กและเยาวชนอายุ 6 - 25 ปีและผู้ปกครองที่เป็นผู้ดูแลหลักทั่วประเทศ สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและแบบชั้นภูมิ แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป การใช้สื่อหน้าจอ แบบประเมินการเลี้ยงดูเชิงบวก และแบบประเมินโรคติดเกม ทั้งฉบับที่ประเมินโดยเด็กและผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA), univariate logistic regression และ univariate multinomial regression

ผล : กลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชน 1,235 คนและผู้ปกครอง 1,058 คน รายงานการเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครองระดับมาก ร้อยละ 62.0 และ 68.3 ตามลำดับ รายงานการติดเกมของเด็กและเยาวชนร้อยละ 4.3 และ 3.2 ตามลำดับ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมาก ได้แก่ อายุเด็ก 6 - 12 ปี (OR = 2.56, 95% CI 1.40 - 4.70) ผลการเรียนเฉลี่ย 3.51 - 4.00 (OR = 9.07, 95% CI 2.78 - 29.58) การไม่มีโทรศัพท์มือถือเป็นของตนเอง (OR = 5.64, 95% CI 1.76 - 18.12) การมีทั้งบิดามารดาเป็นผู้ดูแลหลัก (OR = 2.64, 95% CI 1.76 - 18.12) การศึกษาของผู้ปกครองระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (OR = 3.85, 95% CI 1.65 - 8.98) และรายได้ครัวเรือนต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท (OR = 5.47, 95% CI 2.25 - 13.32) นอกจากนี้ การเลี้ยงดูเชิงบวกระดับน้อยเพิ่มโอกาสการติดเกมในมุมมองของเด็กและเยาวชน (OR = 4.23, 95% CI 1.57 - 11.4)

สรุป : การส่งเสริมทักษะการเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครองอาจช่วยลดโอกาสเกิดปัญหาการใช้สื่อหน้าจอและการติดเกมของเด็กและเยาวชนไทย

คำสำคัญ : การติดเกม, การเลี้ยงดูเชิงบวก, เด็ก, เยาวชน

ติดต่อผู้นิพนธ์ : วัลลภ อัจสิริยะสิงห์; e-mail: wanlop.atr@mahidol.edu

Original article

Positive parenting, associated factors, and relationship with game addiction among Thai children and adolescents aged 6 - 25 years

Received : 9 August 2024

Revised : 16 October 2024

Accepted : 9 January 2025

Piyaphorn Techamaneesathit, M.D., Chanvit Pornnoppadol, M.D.,

Wanlop Atsariyasing, M.D.

Department of Psychiatry, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University

Abstract

Objective: To investigate the level and associated factors of positive parenting and its relationship with game addiction among Thai children and adolescents.

Methods: A cross-sectional survey was conducted with individuals aged 6 - 25 years and their parents from across Thailand, selected through a stratified, multi-stage sampling technique. The questionnaires collected data on sociodemographics, screen media use, the positive parenting scale, and the gaming disorders scale, both parent and child versions. Analyses included descriptive statistics, analysis of variance, and univariate multinomial and logistic regressions.

Results: A total of 1,235 children and adolescents and 1,058 parents participated in the survey. Among them, 62.0% of children and adolescents and 68.3% of parents reported high levels of positive parenting. Gaming disorder was reported by 4.3% of children and adolescents and 3.2% of parents. Child-related factors associated with a high positive parenting score included being 6 to 12 years (OR = 2.56, 95% CI 1.40 - 4.70), having GPA higher than 3.50 (OR = 9.07, 95% CI 2.78 - 29.58), not owning a mobile phone (OR = 5.64, 95% CI 1.76 - 18.12), having both parents as primary caregivers (OR = 2.64, 95% CI 1.76 - 18.12). Parent-related factors included having a bachelor's degree or higher (OR = 3.85, 95% CI 1.65 - 8.98), and a monthly household income exceeding 20,000 THB (OR = 5.47, 95% CI 2.25 - 13.32). Additionally, low positive parenting score is associated with a higher likelihood of gaming disorder (OR = 4.23, 95% CI 1.57 - 11.4).

Conclusion: Promoting positive parenting skills among parents can play a crucial role in reducing the risk of screen media problems and gaming addiction in Thai children and adolescents.

Keywords: adolescent, child, internet addiction disorder, positive parenting

Corresponding author: Wanlop Atsariyasing; e-mail: wanlop.atr@mahidol.edu

ความรู้เดิม : รูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทั้งเด็กและเยาวชนและผู้ปกครอง เช่น การรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง การรับรู้ประโยชน์ในการเลี้ยงดูเชิงบวก รายได้ครัวเรือน สถานภาพสมรสและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผลการเรียน และการใช้หน้าจอ

ความรู้ใหม่ : ครอบครัวส่วนใหญ่ของเด็กและเยาวชนไทยมีการเลี้ยงดูเชิงบวกอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่เพิ่มโอกาสการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากของผู้ปกครอง ได้แก่ อายุของเด็กและเยาวชนที่น้อย ผลการเรียนที่ดี การไม่มีโทรศัพท์มือถือเป็นของตนเอง การมีบิดามารดาาร่วมกันดูแล รายได้ครัวเรือนและระดับการศึกษาสูงของผู้ปกครอง โดยการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากมีความสัมพันธ์กับการติดเกมของเด็กและเยาวชนที่ลดลง

ประโยชน์ที่จะนำไปใช้ : แนวทางการประเมินและส่งเสริมทักษะการเลี้ยงดูเชิงบวกในครอบครัวกลุ่มเสี่ยง

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2561 องค์การอนามัยโลก (world health organization; WHO) ได้กำหนดให้การติดเกมจัดอยู่ในโรคทางจิตเวชและอยู่ในบัญชีจำแนกทางสถิติระหว่างประเทศของโรคและปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องฉบับที่ 11 (international statistical classification of diseases and related health problems; ICD-11) ในชื่อ gaming disorder ซึ่งหมายถึง อาการเสพติดทางจิตวิทยาที่เกิดจากการเล่นเกมชนิดต่าง ๆ อย่างมุ่งมั่น เอาใจจริงเอาใจในการเล่น และรู้สึกเล็กหรือหยุดเล่นได้ยากจนส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ในด้านต่าง ๆ¹ ส่วนคู่มือการวินิจฉัยและสถิติสำหรับความผิดปกติทางจิตเวชฉบับที่ 5 (diagnostic and statistical manual of mental disorders: DSM-5) ได้จัดให้การติดเกมเป็นปัญหาที่อยู่ในหมวดโรคส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นหมวดของโรคที่ยังต้องการศึกษาและวิจัยเพิ่มเติม ก่อนถูกจัดให้เป็นโรคทางจิตเวชอย่างเป็นทางการ ในชื่อ internet gaming disorder² ความชุกของการติดเกมแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์การวินิจฉัย เครื่องมือประเมิน และกลุ่มตัวอย่าง ในประเทศสหรัฐอเมริกาพบร้อยละ 8.5³ อังกฤษพบร้อยละ 14.6⁴ และ

สิงคโปร์พบร้อยละ 9⁵ ขณะที่การสำรวจโดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร่วมกับสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นกรมสุขภาพจิต ในกลุ่มตัวอย่างเด็กและวัยรุ่น 20,000 คนจากทั่วประเทศไทย พบอัตราการติดเกมร้อยละ 13.1 และคลังเกมร้อยละ 15.2⁶ การติดเกมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านครอบครัว เช่น การขาดการดูแล การควบคุมมากเกินไป ความไม่ปรองดองกันของครอบครัว และการทำหน้าที่ของครอบครัวบกพร่อง⁷ ขณะที่สัมพันธ์ภาพที่ตึงเครียดบิดามารดาและบุตรช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตหรือการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไป⁸⁻¹⁰

การเลี้ยงดูเชิงบวกเป็นปัจจัยหนึ่งช่วยลดปัญหาสุขภาพจิตในเด็กและเยาวชนได้ โดยการเลี้ยงดูเชิงบวกสามารถลดความเครียดของผู้ปกครองซึ่งสัมพันธ์กับการเกิดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเมื่อโตขึ้น^{11,12} ลดการแสดงออกของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและเพิ่มความสามารถด้านการเรียนของเด็กและเยาวชน¹³ นอกจากนี้การเลี้ยงดูเชิงบวกสามารถเพิ่มความภาคภูมิใจในตนเองและความยืดหยุ่นทางจิตใจของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยลดโอกาสเกิดปัญหาสุขภาพจิต⁷ ทั้งนี้การเลี้ยงดูเชิงบวกหมายถึงสัมพันธ์ภาพอย่างต่อเนื่องของบิดามารดาและบุตร ประกอบด้วย การดูแล การสอน การเป็นผู้นำ การสื่อสาร และการตอบสนองความต้องการของเด็กและวัยรุ่น¹⁴ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเชิงบวกมีหลากหลายมิติทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง เช่น ระดับการศึกษา รายได้ครัวเรือน สถานภาพสมรส ความพอใจในการสมรส ความเครียด ความเชื่อมั่นแห่งตน บุคลิกภาพ บาดแผลทางใจในวัยเด็ก รูปแบบความผูกพันของบิดามารดา และการใช้สารเสพติด และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น เพศ พัฒนาการ พื้นอารมณ์ ความวิตกกังวล ผลการเรียน และเวลาการใช้หน้าจอ (screen time)¹⁵⁻²³ สำหรับการศึกษาในประเทศไทยพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างมารดาและบุตรในช่วงแรกของชีวิตและการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีความเกี่ยวข้องกับเวลาหน้าจอที่ลดลง ขณะที่เวลารวมในการสัมผัสหน้าจอเด็กมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการเลี้ยงดูแบบตามใจและรูปแบบการเลี้ยงดูแบบควบคุม²⁴

การติดเกมของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเชิงลบของผู้ปกครอง เช่น การขาดความใส่ใจ

ด้านอารมณ์ การสื่อสารกันน้อย และการควบคุมเกินไป²⁵⁻²⁷ ขณะที่การฝึกทักษะบิดามารดาในเลี้ยงดูเชิงบวกช่วยลดเวลาในการเล่นเกม การสัมผัสเกมที่มีความรุนแรง และอาการติเตียนของเด็ก²⁸ การศึกษาในประเทศไทยพบว่า การเลี้ยงดู โดยการให้ความรักความอบอุ่น การมีเวลาคุณภาพร่วมกัน การทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว และการฝึกระเบียบวินัยที่เหมาะสมเป็นปัจจัยป้องกันการติเตียน²⁹

จะเห็นได้ว่าการเลี้ยงดูเชิงบวกส่งผลต่อทั้งเด็กและเยาวชนและผู้ปกครองในหลากหลายด้าน โดยเฉพาะสุขภาพจิต การศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเชิงบวกและการติเตียนส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศตะวันตกที่มีวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูแตกต่างจากประเทศในทวีปเอเชียรวมถึงประเทศไทย โดยเฉพาะบรรทัดฐานทางสังคม เช่น การตีเด็กเป็นพฤติกรรมที่ยอมรับได้ในสังคมไทยมากกว่าสังคมตะวันตก และการยอมรับกติกาของครอบครัว เช่น เด็กและเยาวชนในสังคมตะวันตกยอมรับการตั้งกติกาของบิดามารดา มากกว่าเด็กและเยาวชนในสังคมไทย รวมถึงรูปแบบครอบครัว เช่น การเป็นครอบครัวขยายที่มีญาติมาช่วยเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทยซึ่งต่างจากการเป็นครอบครัวเดี่ยวที่บิดามารดาเลี้ยงบุตรกันตามลำพังในสังคมตะวันตก บริบทที่แตกต่างเหล่านี้ อาจส่งผลให้ผลการศึกษาไม่สามารถประยุกต์ใช้ในสังคมไทย³⁰ การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระดับการเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครอง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและความสัมพันธ์กับการติเตียนในเด็กและเยาวชนไทย เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงดูเชิงบวกในบริบทประเทศไทย

วิธีการ

การศึกษาแบบตัดขวาง ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2565 หมายเลขรับรอง (COA) Si 209/2022

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เด็กและเยาวชนและผู้ปกครองจากทุกภูมิภาคของประเทศไทย เกณฑ์การคัดเข้าของเด็กและเยาวชน ได้แก่ อายุ 6 - 25 ปี และสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดี เกณฑ์การคัดเข้าของผู้ปกครอง ได้แก่ เป็นผู้ดูแลหลักของเด็กและเยาวชนดังกล่าว และสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดี จำนวนขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรประมาณสัดส่วนกรณีทราบ

ขนาดประชากร (finite population proportion)^{31,32} จำนวนขนาดตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{Np(1-p)z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2}{d^2(N-1) + p(1-p)z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2}$$

อ้างอิงสัดส่วนการเลี้ยงดูเชิงบวก (p) จากการศึกษา ก่อนหน้านี้ที่พบผู้ปกครองรายงานการเลี้ยงดูเชิงบวกในระดับสูงร้อยละ 54.1³³ จำนวนเด็กและเยาวชนไทย (N) ณ ปี พ.ศ.2563 เท่ากับ 16,418,516 คน³⁴ กำหนดค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (d) เท่ากับ .03 ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($\alpha = 0.05$) และค่า z (0.975) เท่ากับ 1.96 ได้ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำ 1,060 คน

สุ่มตัวอย่างแบบขั้นและแบบหลายขั้นตอน โดยกำหนดจำนวนจังหวัดที่ต้องการตามสัดส่วนประชากรในแต่ละภาคตามกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง 3 จังหวัด ภาคเหนือ 3 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัด และภาคใต้ 2 จังหวัด รวม 15 จังหวัด จากนั้นแต่ละภาคสุ่มเลือกจังหวัดแบบเจาะจงจากรายชื่อจังหวัดที่มีจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นเพื่อความสะดวกกรณีผู้เข้าร่วมวิจัยมีความเสี่ยงสูงต่อการติเตียน แต่ละจังหวัดสุ่ม 1 อำเภอด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แต่ละอำเภอสุ่มตัวอย่างจากในเขตเทศบาล 1 ตำบลและนอกเขตเทศบาล 1 ตำบล โดยแต่ละตำบลที่สุ่มเลือกอายุ 6 - 25 ปี อายุละ 2 คน เป็นชาย 1 คนและหญิง 1 คน รวมจังหวัดละ 80 คน

เครื่องมือ

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบ่งเป็น ข้อมูลผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และผู้ดูแลหลักของเด็กและเยาวชน ข้อมูลของเด็กและเยาวชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ผลการเรียน การใช้โทรศัพท์มือถือ เวลาหน้าจอ และการใช้โซเชียลมีเดีย

2. แบบประเมินการเลี้ยงดูเชิงบวก (positive parenting scale: POPS)³³ เพื่อประเมินความถี่การเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 16 ข้อ มี 4 ตัวเลือก ได้แก่ 0 ไม่เคยทำเลย 1 ไม่ค่อยทำ 2 ทำบ้าง และ 3 ทำสม่ำเสมอ ข้อคำถามอิงหลักการเลี้ยงดูเชิงบวก 3 ด้าน ได้แก่ สัมพันธภาพ การเคารพในตัวตนของเด็ก และการตั้งกฎกติกา แบบประเมินแบ่งเป็น 2 ฉบับ ได้แก่

ฉบับผู้ปกครองประเมินตนเอง (POPS-P) และฉบับเด็ก ๖.3 - ๖.6 หรืออายุ 8 - 18 ปีประเมินผู้ปกครองของตนเอง (POPS-C) ซึ่งมีความตรงตามเนื้อหา (content validity index: CVI) จากจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เท่ากับ 0.88 และ 0.75 ตามลำดับ และมีค่าความสอดคล้องภายใน (Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.87 และ 0.86 ตามลำดับ³³ สำหรับเด็กอายุ 6 - 8 ปี ทีมผู้วิจัยใช้แบบสอบถามฉบับเดียวกันโดยให้ผู้เก็บข้อมูลอ่านและอธิบายข้อคำถามให้ฟัง โดยแบ่งระดับการเล็งดูเชิงบวกตามคะแนนรวมฉบับผู้ปกครองดังนี้ น้อย 0 - 32 คะแนน ปานกลาง 33 - 40 คะแนน และมาก 41 - 48 คะแนน ฉบับเด็กดังนี้ น้อย 0 - 27 คะแนน ปานกลาง 28 - 37 คะแนน และมาก 38 - 48 คะแนน

3. แบบประเมินโรคติดเกม (gaming disorder scale: GAME-S)³⁵ อิงเกณฑ์การวินิจฉัยโรคติดเกมของ ICD-11 ประเมินกลุ่มอาการ 3 ด้าน ได้แก่ การควบคุมตัวเองไม่ให้เล่นเกมไม่ได้ การให้ความสำคัญกับการเล่นเกมเหนือกิจกรรมอื่น และการยังคงเล่นเกมแม้ได้รับผลกระทบเชิงลบ การประเมินใช้แบบประเมิน 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับเด็กประเมินตนเอง และฉบับผู้ปกครองประเมินเด็ก กรณีเด็กไม่สามารถอ่านแบบประเมินได้ให้ทีมผู้วิจัยอ่านให้ฟังและให้เด็กเลือกคำตอบที่ตรงที่สุด แต่ละฉบับมีข้อคำถาม 9 ข้อ ประเมินกลุ่มอาการติดเกม 3 กลุ่ม ได้แก่ การควบคุมตัวเอง การให้ความสำคัญกับการเล่นเกมเหนือกิจกรรมใด ๆ และการยืนยันที่จะเล่นเกมอย่างต่อเนื่องแม้ได้รับผลกระทบในเชิงลบ กลุ่มละ 3 ข้อ คำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ได้แก่ 0 ไม่ใช่เลย 1 ไม่น่าใช่ 2 น่าจะใช่ และ 3 ใช่เลย คะแนนรวม 0 - 27 คะแนน โดยประเมินว่ามีการติดเกมเมื่อแต่ละกลุ่มอาการมีคำตอบระดับ 3 อย่างน้อย 1 ข้อทั้ง 3 กลุ่ม แบบประเมินฉบับเด็กและผู้ปกครองมีค่าความสอดคล้องภายใน (Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.92 และ 0.96 ตามลำดับ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (loading factor) เท่ากับ 0.65 - 0.81 และ 0.79 - 0.86 ตามลำดับ³⁵

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลในเดือนกรกฎาคม ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 ก่อนเริ่มเก็บข้อมูลทีมผู้วิจัยได้ประชุมกับทีมเก็บข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจงานวิจัย แบบสอบถาม และ

กระบวนการลงเก็บข้อมูล จากนั้นทีมผู้วิจัยประสานกับทีมสภาเด็กและเครือข่ายในแต่ละจังหวัดเพื่อประชาสัมพันธ์เชิญชวนอาสาสมัครในชุมชน ผู้สนใจที่เข้าเกณฑ์คัดเลือกและยินดีเข้าร่วมได้รับแบบสอบถามซึ่งในหน้าแรกมีคำชี้แจงเกี่ยวกับการเข้าร่วมวิจัย โดยระบุว่า การตอบแบบสอบถามกลับมาถือเป็นการให้ความยินยอม (consent by action) เด็กและเยาวชนและผู้ปกครองตอบแบบสอบถามแยกกัน โดยทำพร้อมกันแต่คนละบริเวณ กรณีเด็กและเยาวชนและผู้ปกครองไม่อยู่พร้อมกันขณะนั้นทีมเก็บข้อมูลนัดหมายมาตอบแบบสอบถามอีกครั้งภายใน 1 สัปดาห์ กรณีเด็กและเยาวชนไม่เข้าใจข้อคำถามทีมเก็บข้อมูลช่วยอ่านหรืออธิบายให้ฟัง

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอข้อมูลทั่วไป การติดเกม และการเล็งดูเชิงบวกด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไป และการเล็งดูเชิงบวกด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance: ANOVA) และ univariate multinomial logistic regression กำหนดตัวแปรตาม คือ การเล็งดูเชิงบวก 3 ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง และน้อย โดยการเล็งดูเชิงบวกระดับน้อยเป็น reference วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเล็งดูเชิงบวกและการติดเกมด้วย univariate logistic regression กำหนดตัวแปรตาม คือ การติดเกม รายงาน odds ratio (OR) และช่วงความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (95% confidence interval: 95% CI) โดยการวิเคราะห์ปัจจัยของผู้ปกครองใช้ข้อมูลจาก POPS-P และ GAME-S ฉบับผู้ปกครอง ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยของเด็กและเยาวชนใช้ข้อมูลจาก POPS-C และ GAME-S ฉบับเด็ก

ผล

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 1,058 คน อายุเฉลี่ย 43.0 ปี (SD = 0.3) เป็นหญิงร้อยละ 76.7 เป็นมารดาของเด็กและเยาวชนร้อยละ 58.1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 27.4 มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 32.7 และมีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกันกับคู่ครอง

ร้อยละ 63.8 เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เลี้ยงดูโดยบิดาและมารดาาร่วมกันร้อยละ 67.7 และไม่มีโรคประจำตัวร้อยละ 94.8 รายละเอียดดังตารางที่ 1

เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถาม 1,235 คน อายุเฉลี่ย 15.4 ปี (SD = 5.7) เป็นชายและหญิงเท่า ๆ กัน ยังเรียนหนังสืออยู่ร้อยละ 82.7 เกรดเฉลี่ยเทอมล่าสุด 3.51 - 4.00 ร้อยละ 31.7 เกรดเฉลี่ย 3.01 - 3.50 ร้อยละ 32.4 มีผู้ดูแลหลักเป็นบิดาและมารดาาร่วมกันร้อยละ 45.7 รายงานว่าตนเองเล่นทั้งโซเชียลมีเดียและเกมร้อยละ 71.2 มีโทรศัพท์มือถือเป็นของตนเองร้อยละ 86.3 ใช้เวลาอยู่กับหน้าจอเฉลี่ยวันละ 4 ชั่วโมง 28 นาที และใช้เวลาในการเล่นเกมเฉลี่ยวันละ 2 ชั่วโมง 5 นาที รายละเอียดดังตารางที่ 2

การเลี้ยงดูเชิงบวก

เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่รายงานการเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครองว่าอยู่ในระดับมากร้อยละ 62.0 ระดับปานกลางร้อยละ 30.9 และระดับน้อยร้อยละ 7.1 ส่วนผู้ปกครองรายงานการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากร้อยละ 68.3 ระดับปานกลางร้อยละ 26.7 และระดับน้อยร้อยละ 5.0

การตีความ

ผลการประเมินด้วย GAME-S ฉบับผู้ปกครองพบว่าเด็กและเยาวชนเข้าเกณฑ์ตีความร้อยละ 3.2 และผลการประเมินด้วย GAME-S ฉบับเด็กพบว่า เด็กและเยาวชนเข้าเกณฑ์ตีความร้อยละ 4.3

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเชิงบวก

เมื่อเทียบกับโอกาสการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับน้อยพบว่า ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีโอกาสที่มีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น 3.9 เท่า (OR = 3.85, 95% CI 1.65 - 8.98) และผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง/อนุปริญญามีโอกาสที่มีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น 3.2 เท่า (OR = 3.23, 95% CI 1.04 - 9.99) ผู้ปกครองที่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกันมีโอกาสที่มีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับผู้ปกครองที่เป็นม่าย/หย่าร้างเพิ่มขึ้น 4.0 เท่า (OR = 3.98, 95% CI 2.03 - 7.79) ผู้ปกครองที่มีรายได้ครัวเรือนมากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนมีโอกาสที่มีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับ

ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อครัวเรือนไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือนเพิ่มขึ้น 5.5 เท่า (OR = 5.47, 95% CI 2.25 - 13.32) ผู้ปกครองที่มีรายได้ครัวเรือน 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือนมีโอกาสที่มีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อครัวเรือนไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือนเพิ่มขึ้น 2.2 เท่า (OR = 2.16, 95% CI 1.14 - 4.09) และการมีทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้ดูแลหลักมีโอกาสที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกในระดับมากเทียบกับการมีพี่เลี้ยงเป็นผู้ดูแลหลักเพิ่มขึ้น 25.3 เท่า (OR = 25.25, 95% CI 4.06 - 156.89) รายละเอียดดังตารางที่ 3

เมื่อเทียบกับโอกาสการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับน้อยพบว่า เด็กอายุ 6 - 12 ปี มีโอกาสที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับเยาวชนอายุมากกว่า 18 ปีเพิ่มขึ้น 2.6 เท่า (OR = 2.56, 95% CI 1.40 - 4.70) เด็กและเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51 - 4.00 มีโอกาสที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับเด็กและเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ย 0.00 - 2.00 เพิ่มขึ้น 9.1 เท่า (OR = 9.07, 95% CI 2.78 - 29.58) และเด็กและเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01 - 3.50 มีโอกาสที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับเด็กและเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ย 0.00 - 2.00 เพิ่มขึ้น 3.7 เท่า (OR = 3.69, 95% CI 1.21 - 11.22) เด็กและเยาวชนที่ทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้ดูแลหลักมีโอกาสที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับเด็กและเยาวชนที่มีญาติ/พี่เลี้ยงเป็นผู้ดูแลหลักเพิ่มขึ้น 2.6 เท่า (OR = 2.64, 95% CI 1.48 - 4.72) และเด็กและเยาวชนที่มีบิดาหรือมารดาเป็นผู้ดูแลหลักมีโอกาสที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับเด็กและเยาวชนที่มีญาติ/พี่เลี้ยงเป็นผู้ดูแลหลักเพิ่มขึ้น 1.8 เท่า (OR = 1.80, 95% CI 1.02 - 3.19) เด็กและเยาวชนที่ไม่มีโทรศัพท์มือถือเป็นของตนเองมีโอกาสที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากเทียบกับเด็กและเยาวชนที่มีโทรศัพท์มือถือเพิ่มขึ้น 5.6 เท่า (OR = 5.64, 95% CI 1.76 - 18.12) นอกจากนี้เด็กและเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับต่างกันมีค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้น้ำจอต่อด้าน เวลาที่ใช้โซเชียลมีเดียต่อวัน และจำนวนโซเชียลมีเดีย/แอปพลิเคชันที่ใช้ประจำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองจำแนกตามภูมิภาคและช่วงอายุเด็กและเยาวชน (n = 1,055)*

	จำนวน (ร้อยละ)	ภูมิภาค					ช่วงอายุเด็กและเยาวชน			
		กทม. (n = 118)	กลาง (n = 166)	เหนือ (n = 211)	อีสาน (n = 356)	ใต้ (n = 204)	6 - 12 ปี (n = 438)	13 - 18 ปี (n = 363)	19 - 25 ปี (n = 254)	
เพศ										
ชาย	246 (23.3)	26 (22.0)	35 (21.1)	49 (23.2)	88 (24.7)	48 (23.5)	107 (24.4)	76 (20.9)	63 (24.8)	
หญิง	809 (76.7)	92 (78.0)	131 (78.9)	162 (76.8)	268 (75.3)	156 (76.5)	331 (75.6)	287 (79.1)	191 (75.2)	
อายุ (ปี) mean (SD)	43.0 (0.3)	42.7 (11.8)	43.5 (8.0)	42.5 (11.7)	44.3 (10.4)	40.9 (11.9)	39.6 (10.5)	43.4 (10.4)	48.2 (10.0)	
สถานภาพสมรส										
โสด	181 (17.1)	26 (22.0)	15 (9.0)	34 (16.1)	68 (19.1)	38 (18.6)	84 (19.2)	57 (15.7)	40 (15.8)	
อยู่ด้วยกัน	672 (63.7)	76 (64.4)	120 (72.3)	133 (63.0)	202 (56.8)	141 (69.1)	292 (66.7)	222 (61.2)	158 (62.2)	
แยกกันอยู่	47 (4.5)	4 (3.4)	10 (6.0)	7 (3.3)	19 (5.3)	7 (3.5)	22 (5.0)	13 (3.6)	12 (4.7)	
ม้าย/หย่าร้าง	147 (13.9)	11 (9.3)	21 (12.7)	36 (17.1)	61 (17.1)	18 (8.8)	36 (8.2)	68 (18.7)	43 (16.9)	
ระดับการศึกษา										
ประถมศึกษา	207 (19.6)	34 (28.8)	14 (8.4)	39 (18.5)	74 (20.8)	46 (22.5)	65 (14.8)	80 (22.0)	62 (24.4)	
มัธยมศึกษาตอนต้น	159 (15.1)	32 (27.1)	20 (12.0)	25 (11.8)	52 (14.6)	30 (14.7)	55 (12.6)	59 (16.3)	45 (17.7)	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	245 (23.2)	27 (22.9)	37 (22.3)	55 (26.1)	85 (23.9)	41 (20.1)	103 (23.5)	85 (23.4)	57 (22.5)	
ปวส./อนุปริญญา	118 (11.2)	13 (11.0)	31 (18.7)	12 (5.7)	47 (13.2)	15 (7.4)	48 (11.0)	44 (12.1)	26 (10.2)	
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	325 (30.8)	12 (10.2)	64 (38.6)	80 (37.9)	98 (27.5)	71 (34.8)	167 (38.1)	94 (25.9)	64 (25.2)	
รายได้ครัวเรือนต่อเดือน (บาท)										
0 - 10,000	395 (37.4)	20 (16.9)	32 (19.3)	91 (43.1)	141 (39.6)	111 (54.4)	158 (36.0)	141 (38.9)	96 (37.8)	
10,001 - 20,000	343 (32.5)	59 (50.0)	57 (34.3)	56 (26.6)	108 (30.3)	63 (30.9)	151 (34.5)	109 (30.0)	83 (32.7)	
20,001 ขึ้นไป	317 (30.1)	39 (33.1)	77 (46.4)	64 (30.3)	107 (30.1)	30 (14.7)	129 (29.5)	113 (31.1)	75 (29.5)	
ผู้ดูแลหลักของเด็กและเยาวชน										
บิดาและมารดา	714 (67.7)	78 (66.1)	125 (75.3)	140 (66.3)	197 (55.3)	174 (85.3)	300 (68.5)	233 (64.2)	181 (71.2)	
บิดาหรือมารดาคนเดียว	206 (19.5)	22 (18.6)	28 (16.9)	39 (18.5)	95 (26.7)	22 (10.8)	68 (15.5)	87 (24.0)	51 (20.1)	
ญาติ	126 (11.9)	17 (14.4)	13 (7.8)	31 (14.7)	60 (16.9)	5 (2.4)	67 (15.3)	41 (11.3)	18 (7.1)	
พี่เลี้ยง	9 (0.9)	1 (0.9)	0 (0.0)	1 (0.5)	4 (1.1)	3 (1.5)	3 (0.7)	2 (0.5)	4 (1.6)	

SD = standard deviation; *มีแบบสอบถามฉบับผู้ปกครอง 3 ชุดจาก 1,058 ชุดที่ไม่สามารถจับคู่กับแบบสอบถามฉบับเด็กและเยาวชนได้ จึงเหลือแบบสอบถาม 1,055 ชุดที่มีข้อมูลเพียงพ่อแม่ในการจำแนกตามอายุของเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนจำแนกตามภูมิภาคและช่วงอายุ (n = 1,235)

	จำนวน (ร้อยละ)	ภูมิภาค					ช่วงอายุเด็กและเยาวชน					
		กทม. (n = 160)	กลาง (n = 198)	เหนือ (n = 240)	อีสาน (n = 400)	ใต้ (n = 237)	6 - 12 ปี (n = 440)	13 - 18 ปี (n = 378)	19 - 25 ปี (n = 417)			
เพศ												
ชาย	618 (50.1)	80 (50.0)	97 (49.2)	121 (50.4)	201 (50.4)	119 (50.2)	221 (50.2)	192 (50.8)	205 (49.4)			
หญิง	615 (49.9)	80 (50.0)	100 (50.8)	119 (49.6)	198 (49.6)	118 (49.8)	219 (49.8)	186 (49.2)	210 (50.6)			
อายุ (ปี) mean (SD)	15.4 (5.7)	15.5 (5.8)	15.2 (5.6)	15.5 (5.8)	15.4 (5.7)	15.4 (5.8)	9.1 (2.0)	15.5 (1.7)	22.0 (2.0)			
การเรียนหนังสือ												
กำลังเรียนอยู่	1,021 (82.7)	130 (81.3)	173 (87.4)	203 (84.6)	323 (80.8)	192 (81.0)	439 (99.8)	367 (97.1)	215 (51.6)			
ไม่ได้เรียน/จบหลักสูตร	214 (17.3)	30 (18.7)	25 (12.6)	37 (15.4)	77 (19.2)	45 (19.0)	1 (0.2)	11 (2.9)	202 (48.4)			
ผลการเรียน												
0.00 - 2.00	27 (2.2)	3 (1.9)	8 (4.0)	5 (2.1)	9 (2.3)	2 (0.9)	7 (1.6)	14 (3.7)	6 (1.4)			
2.01 - 2.50	152 (12.3)	23 (14.4)	29 (14.7)	29 (12.1)	48 (12.0)	23 (9.7)	44 (10.0)	48 (12.7)	60 (14.4)			
2.51 - 3.00	265 (21.4)	26 (16.2)	43 (21.7)	60 (25.0)	77 (19.2)	59 (24.9)	89 (20.2)	67 (17.8)	109 (26.2)			
3.01 - 3.50	400 (32.4)	50 (31.2)	58 (29.3)	83 (34.6)	116 (29.0)	93 (39.2)	131 (29.7)	138 (36.6)	131 (31.4)			
3.51 - 4.00	391 (31.7)	58 (36.3)	60 (30.3)	63 (26.2)	150 (37.5)	60 (25.3)	170 (38.5)	110 (29.2)	111 (26.6)			
ผู้ดูแลหลักของเด็กและเยาวชน												
บิดาและมารดา	565 (46.1)	62 (38.8)	97 (49.5)	90 (37.5)	144 (36.7)	172 (72.6)	191 (43.6)	159 (42.3)	215 (52.2)			
บิดาหรือมารดาคนเดียว	438 (35.7)	55 (34.4)	67 (34.2)	99 (41.3)	166 (42.2)	51 (21.5)	154 (35.2)	149 (39.6)	135 (32.8)			
ญาติ	217 (17.7)	38 (23.7)	31 (15.8)	51 (21.2)	83 (21.1)	14 (5.9)	92 (21.0)	68 (18.1)	57 (13.8)			
พี่เลี้ยง	1 (0.1)	1 (0.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.2)	0 (0.0)	0 (0.0)			
ตัวเอง	5 (0.4)	4 (2.5)	1 (0.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (1.2)			
การมีโทรศัพท์มือถือเป็นของตัวเอง												
มี	1,066 (86.3)	145 (90.6)	173 (87.4)	213 (88.8)	345 (86.3)	190 (80.2)	286 (64.9)	365 (96.8)	415 (99.5)			
ไม่มี	169 (13.7)	15 (9.4)	25 (12.6)	27 (11.2)	55 (13.7)	47 (19.8)	155 (35.1)	12 (3.2)	2 (0.5)			
เวลาที่ใช้น้ำจอต้อวัน (ชม:นาที) mean (SD)	4.28 (3.39)	6.01 (3.01)	4.32 (4.32)	5.12 (3.42)	3.10 (3.01)	4.46 (3.34)	3.34 (3.07)	4.36 (3.40)	5.16 (3.57)			
เวลาที่เล่นเกมต่อวัน (ชม:นาที) mean (SD)	2.05 (1.59)	2.24 (1.29)	2.16 (2.16)	2.19 (2.11)	1.32 (1.29)	2.27 (2.21)	1.54 (1.47)	2.11 (2.05)	2.12 (2.05)			
เวลาที่ใช้โซเชียลมีเดียต่อวัน (ชม:นาที) mean (SD)	2.51 (2.31)	3.15 (2.07)	3.19 (3.14)	3.20 (2.39)	2.03 (1.52)	3.07 (2.42)	2.00 (1.50)	2.59 (2.27)	3.36 (2.54)			
จำนวนโซเชียลมีเดีย/แอปพลิเคชันที่ใช้ประจำ mean (SD)	3.9 (1.7)	4.1 (1.6)	3.7 (1.7)	3.7 (1.7)	4.0 (1.7)	3.8 (1.6)	2.7 (1.3)	4.1 (1.5)	4.8 (1.5)			

SD = standard deviation

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเชิงบวกในมุมมองผู้ปกครอง (n = 1,058)

	การเลี้ยงดูเชิงบวก (POPS-P)			OR (95% CI) [†]		p-value
	น้อย (n = 53)	ปานกลาง (n = 282)	มาก (n = 723)	ปานกลาง (n = 382)	มาก (n = 765)	
เพศ						.189
ชาย	11 (20.8)	77 (27.3)	159 (22.0)	ref	ref	
หญิง	42 (79.2)	205 (72.7)	564 (78.0)	0.70 (0.34 - 1.42)	0.93 (0.47 - 1.85)	
อายุ (ปี) mean (SD)	43.1 (12.9)	43.8 (11.0)	42.7 (10.7)	F = 0.94		.390 [‡]
ระดับการศึกษา						< .001
ประถมศึกษา	16 (30.2)	78 (27.7)	114 (15.8)	ref	ref	
มัธยมศึกษาตอนต้น	6 (11.3)	46 (16.3)	108 (15.0)	1.57 (0.57 - 4.30)	2.53 (0.95 - 6.69)	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	18 (34.0)	66 (23.4)	161 (22.3)	0.75 (0.36 - 1.59)	1.26 (0.61 - 2.57)	
ปวส./อนุปริญญา	4 (7.5)	22 (7.8)	92 (12.7)	1.13 (0.34 - 3.72)	3.23 (1.04 - 9.99)	
ปริญญาตรี/สูงกว่า	9 (17.0)	70 (24.8)	247 (34.1)	1.60 (0.66 - 3.84)	3.85 (1.65 - 8.98)	
สถานภาพสมรส						.003
โสด	11 (20.7)	47 (16.6)	123 (17.0)	1.91 (0.80 - 4.57)	2.07 (0.92 - 4.62)	
อยู่ด้วยกัน	22 (41.5)	179 (63.5)	474 (65.6)	3.64 (1.77 - 7.50)	3.98 (2.03 - 7.79)	
แยกกันอยู่	3 (5.7)	16 (5.7)	28 (3.9)	2.39 (0.61 - 9.29)	1.72 (0.47 - 6.32)	
ม่าย/หย่าร้าง	17 (32.1)	38 (13.5)	92 (12.7)	ref	ref	
รายได้ครัวเรือนต่อเดือน (บาท)						< .001
0 - 10,000	32 (60.4)	125 (44.3)	238 (32.9)	ref	ref	
10,001 - 20,000	15 (28.3)	90 (31.9)	241 (33.3)	1.54 (0.79 - 3.00)	2.16 (1.14 - 4.09)	
20,001 ขึ้นไป	6 (11.3)	67 (23.8)	244 (33.8)	2.86 (1.14 - 7.18)	5.47 (2.25 - 13.32)	
ผู้ดูแลหลักของเด็กและเยาวชน						< .001
บิดาและมารดา	30 (56.6)	181 (64.2)	505 (69.8)	4.53 (0.96 - 21.23)	25.25 (4.06 - 156.89)	
บิดาหรือมารดา	11 (20.7)	50 (17.7)	145 (20.1)	3.41 (0.67 - 17.45)	19.77 (2.98 - 131.05)	
ญาติ	9 (17.0)	47 (16.7)	71 (9.8)	3.92 (0.75 - 20.56)	11.83 (1.74 - 80.63)	
พี่เลี้ยง	3 (5.7)	4 (1.4)	2 (0.3)	ref	ref	

POPS-P = positive parenting scale-parents, GAME-S = gaming disorder scale, SD = standard deviation, OR = odds ratio, 95% CI = 95% confidence interval, ref = reference

[†] univariate multinomial regression ทำนายการเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครองระดับมาก (POPS-P = 41-48 คะแนน) และปานกลาง (POPS-P = 33 - 40 คะแนน) เทียบกับระดับน้อย (POPS-P = 0 - 23 คะแนน)

[‡] analysis of variance (ANOVA)

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเชิงบวกในมุมมองของเด็กและเยาวชน (n = 1,235)

	การเลี้ยงดูเชิงบวก (POPS-C)			OR (95% CI) [†]		p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง	มาก	
เพศ						.385
ชาย	49 (55.7)	182 (47.9)	387 (50.6)	ref	ref	
หญิง	39 (44.3)	198 (52.1)	378 (49.4)	1.37 (0.86 - 2.18)	1.23 (0.79 - 1.91)	
อายุ						< .001
6 - 12 ปี	17 (19.3)	113 (29.6)	310 (40.5)	1.60 (0.85 - 3.02)	2.56 (1.40 - 4.70)	
13 - 18 ปี	37 (42.1)	128 (33.5)	213 (27.8)	0.83 (0.49 - 1.41)	0.81 (0.49 - 1.33)	
19 - 25 ปี	34 (38.6)	141 (36.9)	242 (31.6)	ref	ref	
การเรียนหนังสือ						.008
กำลังเรียนอยู่	65 (73.9)	305 (79.8)	651 (85.1)	1.40 (0.82 - 2.40)	2.02 (1.21 - 3.38)	
ไม่ได้เรียน/จบหลักสูตร	23 (26.1)	77 (20.2)	114 (14.9)	ref	ref	

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเชิงบวกในมุมมองของเด็กและเยาวชน (n = 1,235) (ต่อ)

	การเลี้ยงดูเชิงบวก (POPS-C)			OR (95% CI) [†]		p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง	มาก	
ผลการเรียน						< .001
0.00 - 2.00	5 (5.7)	10 (2.6)	12 (1.6)	ref	ref	
2.01 - 2.50	13 (14.8)	67 (17.5)	72 (9.4)	2.58 (0.76 - 8.79)	2.31 (0.70 - 7.65)	
2.51 - 3.00	28 (31.8)	96 (25.1)	141 (18.4)	1.71 (0.54 - 5.43)	2.10 (0.69 - 6.43)	
3.01 - 3.50	29 (32.9)	114 (29.9)	257 (33.6)	1.97 (0.62 - 6.20)	3.69 (1.21 - 11.22)	
3.51 - 4.00	13 (14.8)	95 (24.9)	283 (37.0)	3.65 (1.08 - 12.38)	9.07 (2.78 - 29.58)	
ผู้ที่ดูแลเด็กและเยาวชนมากที่สุด						.008
บิดาและมารดา	29 (34.1)	169 (44.7)	367 (48.4)	1.77 (0.97 - 3.24)	2.64 (1.48 - 4.72)	
บิดาหรือมารดา	32 (37.6)	130 (34.4)	276 (36.4)	1.23 (0.68 - 2.25)	1.80 (1.02 - 3.19)	
ญาติ/พี่เลี้ยง	24 (28.2)	79 (20.9)	115 (15.2)	ref	ref	
การมีโทรศัพท์มือถือเป็นของตัวเอง						< .001
มี	85 (96.6)	343 (89.8)	638 (83.4)	ref	ref	
ไม่มี	3 (3.4)	39 (10.2)	127 (16.6)	3.22 (0.97 - 10.68)	5.64 (1.76 - 18.12)	
เวลาที่ใช้หน้าจอต่อด่วน (ชม:นาที) mean (SD)	5:07 (4:00)	5:19 (3:59)	3:58 (3:20)	F = 18.56		< .001 [‡]
เวลาที่ใช้เล่นเกมต่อวัน (ชม:นาที) mean (SD)	2:20 (2:20)	2:15 (1:54)	1:58 (1:57)	F = 2.79		.062 [‡]
เวลาที่ใช้โซเชียลมีเดียต่อวัน (ชม:นาที) mean (SD)	3:12 (2:34)	3:21 (2:48)	2:34 (2:19)	F = 12.08		< .001 [‡]
จำนวนโซเชียลมีเดีย/แอปพลิเคชันที่ใช้ประจำ mean (SD)	4.31 (1.71)	3.97 (1.67)	3.75 (1.65)	F = 5.75		.003 [‡]

POPS-C = positive parenting scale-child, GAME-S = gaming disorder scale, SD = standard deviation, OR = odds ratio, 95% CI = 95% confidence interval, ref = reference

[†] univariate multinomial regression ทำนายการเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครองระดับมาก (POPS-C = 38 - 48 คะแนน) และปานกลาง (POPS-C = 28 - 37 คะแนน) เทียบกับระดับน้อย (POPS-C = 0 - 27 คะแนน)

[‡] analysis of variance (ANOVA)

ความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงดูเชิงบวกและการติดเกม

ในมุมมองเด็กและเยาวชนพบว่า เด็กและเยาวชนที่ผู้ปกครองมีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับน้อยมีโอกาสติดเกมมากกว่าเด็กและเยาวชนที่ผู้ปกครองมีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมาก 4.2 เท่า (OR = 4.23, 95% CI 1.57 - 11.4) และเด็กและเยาวชนที่ผู้ปกครองมีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับปานกลางมีโอกาสติดเกมมากกว่าเด็กและเยาวชนที่ผู้ปกครองมีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมาก 3.4 เท่า (OR = 3.37, 95% CI 1.67 - 6.80) ในมุมมองผู้ปกครองพบว่า เด็กและเยาวชนที่ผู้ปกครองมีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับน้อยมีโอกาสติดเกมไม่แตกต่างจากเด็กและเยาวชนที่ผู้ปกครองมีการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมาก (OR = 0.48, 95% CI 0.06 - 3.58) และระดับปานกลาง (OR = 1.59, 95% CI 0.86 - 2.96) รายละเอียดดังตารางที่ 5

วิจารณ์

การศึกษานี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.0 และ 68.3 จากแบบประเมินฉบับเด็กและผู้ปกครองตามลำดับ) รายงานระดับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐมน สีธิแก้ว และคณะ³⁶ ที่พบว่าผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนปฐมวัยส่วนใหญ่รายงานว่าตนมีการเลี้ยงดูเชิงบวกในระดับที่มาก (ร้อยละ 78.1) ทั้งนี้สัดส่วนการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากที่ประเมินโดยผู้ปกครองสูงกว่าที่ประเมินโดยเด็กและเยาวชนอาจเนื่องจากผู้ปกครองบางส่วนอาจรายงานการเลี้ยงดูของตนเองตามความคาดหวังของสังคม ดังเช่นการศึกษาของ Huang และคณะ¹² ที่พบว่าผู้ปกครองรายงานระดับการเลี้ยงดูแบบควบคุมต่ำกว่าที่เด็กและเยาวชนรายงาน

ปัจจัยของผู้ปกครองที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเชิงบวก ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ครัวเรือน และสถานภาพสมรส สอดคล้องกับการศึกษาในกลุ่มผู้ปกครอง

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงดูเชิงบวกและการติดเกม

	การติดเกม (GAME-S)		OR (95% CI) [†]	p-value
	เข้าเกณฑ์	ไม่เข้าเกณฑ์		
การเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครอง มุมมองเด็กและเยาวชน (POPS-C)				
น้อย	6 (15.0)	82 (6.9)	4.23 (1.57 - 11.44)	< .001
ปานกลาง	21 (52.5)	361 (30.2)	3.37 (1.67 - 6.80)	
มาก	13 (32.5)	752 (62.9)	ref	
การเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครอง มุมมองผู้ปกครอง (POPS-P)				
น้อย	1 (2.2)	52 (5.1)	0.48 (0.06 - 3.58)	.214
ปานกลาง	17 (36.9)	265 (26.2)	1.59 (0.86 - 2.96)	
มาก	28 (60.9)	695 (68.7)	ref	

POPS-C = positive parenting scale-child, POPS-P = positive parenting scale-parents, GAME-S = gaming disorder scale, OR = odds ratio, 95% CI = 95% confidence interval, ref = reference

[†] univariate multinomial regression

ของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ในเขตเมืองของ Yang และคณะ¹⁸ ที่พบว่าการเลี้ยงดูเชิงบวกมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของบิดาและรายได้ครัวเรือนต่อปี ซึ่งอาจอธิบายได้จากผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและรายได้สูงมีการเข้าถึงความรู้และแหล่งสนับสนุนในการเลี้ยงดูเชิงบวกมากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและรายได้น้อย การที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมีความสัมพันธ์กับระดับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากอาจอธิบายได้จากผลการศึกษาของ Lui และคณะ³⁷ ที่พบว่าความเครียดในการเลี้ยงบุตรของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการลงโทษที่รุนแรง ซึ่งในครอบครัวที่มีทั้งบิดาและมารดาอยู่ด้วยกันและช่วยกันเลี้ยงดูบุตรอาจมีความเครียดและการลงโทษรุนแรงน้อยกว่าครอบครัวที่มีเพียงบิดาหรือมารดาเลี้ยงบุตรตามลำพัง อย่างไรก็ตาม การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบของ Fang และคณะ¹⁷ ไม่พบว่าระดับการศึกษาและสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูของบิดามารดา ความแตกต่างนี้อาจเกิดจากกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกัน นอกจากนี้การรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูของบิดามารดาอาจไม่ได้บ่งบอกถึงการเลี้ยงดูเชิงบวกทั้งหมด จึงไม่อาจเทียบเคียงกันได้โดยตรง

ปัจจัยของเด็กและเยาวชนที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเชิงบวก ได้แก่ ช่วงอายุ 6 - 12 ปี เกรดเฉลี่ยปัจจุบันมากกว่า 3.5 และการไม่มีโทรศัพท์มือถือของตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนที่ดีกับการเลี้ยงดูเชิงบวกสอดคล้องกับการศึกษาก่อนหน้านี้ที่พบว่าการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ซึ่งเป็นการเลี้ยงดูเชิงบวกมีความสัมพันธ์กับ

ผลการเรียนที่ดี²⁰⁻²² และการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ในวัยเด็กยังมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนที่ดีเมื่อเด็กโตขึ้นเป็นวัยรุ่นอีกด้วย³⁸ ขณะที่การเลี้ยงดูแบบลงโทษรุนแรง เข้มงวด และตามใจ ซึ่งเป็นการเลี้ยงดูเชิงลบมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนที่ไม่ดี^{20,39} อาจอธิบายได้จากผู้ปกครองที่เลี้ยงดูเด็กและเยาวชนแบบเชิงบวกมักใช้เวลาและความเอาใจใส่ในเรื่องการศึกษาและระเบียบวินัยของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้การเลี้ยงดูเชิงบวกยังส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีความมั่นใจทางจิตใจ⁴⁰ ซึ่งส่งผลให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียน เด็กและเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมากใช้เวลาหน้าจอซึ่งรวมทั้งเกมและโซเชียลมีเดียที่น้อยกว่าและมีจำนวนแอปพลิเคชันที่ใช้ประจำน้อยกว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับน้อย สอดคล้องกับการศึกษาในผู้ปกครองของวัยรุ่นประเทศเนเธอร์แลนด์ของ Geurts และคณะ²³ ที่พบว่าการเลี้ยงดูเชิงบวกมีความสัมพันธ์ทางลบกับการใช้โซเชียลมีเดียที่มีปัญหา และสอดคล้องกับการศึกษาของ Lee และคณะ⁴¹ ที่พบว่าการปล่อยปละละเลยและการใช้อารมณ์รุนแรงมีความสัมพันธ์กับการติดโซเชียลมีเดีย อาจเนื่องจากการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลให้ไม่มีการควบคุมดูแลการใช้โซเชียลมีเดียของเด็กและเยาวชน

การเลี้ยงดูเชิงบวกในระดับมากของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการลดโอกาสการติดเกมในมุมมองเด็กและเยาวชน อาจเนื่องจากการมีเวลาคุณภาพร่วมกันในครอบครัวและการฝึกระเบียบวินัยที่เหมาะสมส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีการคุมตนเองและแบ่งเวลาได้ดี ซึ่งเป็นปัจจัยป้องกัน

การตีความ²⁶ ขณะที่การเลี้ยงดูที่ปล่อยปละละเลย ขาดการฝึกระเบียบวินัยที่เหมาะสม มีการควบคุมมากเกินไป และใช้การลงโทษแบบรุนแรงเพิ่มโอกาสเกิดการตีความ^{25,26,42,43} อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงดูเชิงบวกกับการตีความในมุมมองของผู้ปกครอง อาจเป็นไปได้ว่าเด็กและเยาวชนบางส่วนใช้เวลาในการเล่นเกมส์ส่วนใหญ่ที่โรงเรียนหรือห้องส่วนตัว ทำให้ผู้ปกครองไม่เห็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเล่นเกมของเด็กและเยาวชน ขณะที่ผู้ปกครองบางส่วนอาจรายงานระดับการเลี้ยงดูของตนเองและอาการตีความของเด็กและเยาวชนตามความคาดหวังของสังคม เห็นได้จากผลการศึกษานี้ที่พบว่าผู้ปกครองรายงานการตีความต่ำกว่าที่เด็กและเยาวชนประเมินตนเอง แต่รายงานการเลี้ยงดูเชิงบวกของตนเองสูงกว่าที่เด็กและเยาวชนประเมิน จึงทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่ชัดเจนในมุมมองผู้ปกครอง

ข้อจำกัดของการศึกษานี้ ได้แก่ การศึกษาเป็นแบบตัดขวางไม่สามารถระบุความเป็นเหตุและผลได้ การประเมินรูปแบบการเลี้ยงดูและการตีความเป็นการรายงานตนเองโดยไม่มีการสังเกตพฤติกรรมหรือการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแม้ผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองที่เป็นผู้ดูแลหลัก แต่ก็อาจมีผู้ปกครองที่ไม่ใช่ผู้ดูแลหลักตอบแบบสอบถามได้ จึงอาจไม่สะท้อนพฤติกรรมการเลี้ยงดูที่แท้จริง นอกจากนี้ผลการศึกษาอาจไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเด็กอายุน้อยกว่า 6 ปี อีกทั้งยังไม่เคยมีการทดสอบคุณสมบัติของ POPS ในเด็กอายุ 6 - 8 ปีมาก่อน การศึกษาครั้งต่อไปจึงควรมีการประเมินการเลี้ยงดูและการตีความด้วยวิธีการและมุมมองที่หลากหลาย รวมทั้งควรเปรียบเทียบรูปแบบการเลี้ยงดูและความสัมพันธ์กับการตีความในเชิงลึก เช่น ในครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันและผู้ดูแลที่มีบทบาทในครอบครัวแตกต่างกัน

สรุป

ครอบครัวเด็กและเยาวชนไทยส่วนใหญ่รายงานการเลี้ยงดูเชิงบวกระดับมาก การเลี้ยงดูเชิงบวกของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่อายุน้อยกว่า ผลการเรียนรู้ที่ดี การไม่มีโทรศัพท์มือถือเป็นของตนเอง การอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา และสถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่ดี

การเลี้ยงดูเชิงบวกระดับน้อยของผู้ปกครองยังมีความสัมพันธ์กับการตีความของเด็กและเยาวชน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้รับสนับสนุนทุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2566 ขอขอบคุณสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยและเครือข่ายใน 14 จังหวัดที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประสานงานและเก็บข้อมูล ขอคุณนางสาวณัฐพร กังสวิวัฒน์ ผู้ประสานงานโครงการวิจัย และนางสาวนราทิพย์ สงวนพานิช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ที่ปรึกษาด้านสถิติ

การมีส่วนร่วมของผู้นิพนธ์

ปิยพร เตชะมณีสถิตย์ : ออกแบบการวิจัย เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เขียนบทความ ; ชาลวิทย์ พรนภดล : ออกแบบการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบบทความ ; วัลลภ อัจสิริยะสิงห์ : ออกแบบการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบบทความ

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. The ICD-11 classification of mental and behavioral disorders: diagnostic criteria for research. Geneva: World Health Organization; 2018.
2. American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5). 5th ed. Washington, DC: American Psychiatric Publishing; 2013.
3. Gentile D. Pathological video-game use among youth ages 8 to 18: a national study. Psychol Sci. 2009;20(5):594-602.
4. Lopez-Fernandez O, Honrubia-Serrano ML, Baguley T, Griffiths MD. Pathological video game playing in Spanish and British adolescents: towards the exploration of internet gaming disorder symptomatology. Comput Human Behav. 2014;41:304-12.
5. Gentile DA, Choo H, Liau A, Sim T, Li D, Fung D, et al. Pathological video game use among youths: a two-year longitudinal study. Pediatrics. 2011;127(2):e319-29.
6. Healthy Gamer Project. Situation analysis of children addicted to games 2014 [internet]. Bangkok: Healthy Gamer; 2014 [cited 2021 Aug 20]. Available from: https://www.healthygamer.net/manage/uploads/review_of_game_addictions_situation_05-2557.pdf (in Thai)

7. Karaer Y, Akdemir D. Parenting styles, perceived social support and emotion regulation in adolescents with internet addiction. *Compr Psychiatry*. 2019;92:22-7. doi:10.1016/j.comppsy.2019.03.003.
8. Casalo LV, Escario J-J. Predictors of excessive internet use among adolescents in Spain: the relevance of the relationship between parents and their children. *Comput Human Behav*. 2019;92:344-51. doi:10.1016/j.chb.2018.11.042.
9. Bleakley A, Morgan E, Romer D. The role of parents in problematic internet use among US adolescents. *Media and Communication*. 2016;4(3):24-34. doi:10.17645/mac.v4i3.523.
10. Dong B, Zhao F, Wu XS, Wang WJ, Li YF, Zhang ZH, et al. Social anxiety may modify the relationship between internet addiction and its determining factors in Chinese adolescents. *Int J Ment Health Addict*. 2019;17(6):1508-20. doi:10.1007/s11469-018-9912-x.
11. Ribas LH, Montezano BB, Nieves M, Kampmann LB, Jansen K. The role of parental stress on emotional and behavioral problems in offspring: a systematic review with meta-analysis. *J Pediatr (Rio J)*. 2024;100(6):565-85. doi:10.1016/j.jpmed.2024.02.003.
12. Carroll P. Effectiveness of positive discipline parenting program on parenting style, and child adaptive behavior. *Child Psychiatry Hum Dev*. 2022;53(6):1349-58. doi:10.1007/s10578-021-01201-x.
13. Peng B, Hu N, Yu H, Xiao H, Luo J. Parenting style and adolescent mental health: the chain mediating effects of self-esteem and psychological inflexibility. *Front Psychol*. 2021;12:738170. doi:10.3389/fpsyg.2021.738170.
14. Seay A, Freysteinson WM, McFarlane J. Positive parenting. *Nurs Forum*. 2014;49(3):200-8. doi:10.1111/nuf.12093.
15. Huang CY, Hsieh YP, Shen AC, Wei HS, Feng JY, Hwa HL, et al. Relationships between parent-reported parenting, child-perceived parenting, and children's mental health in Taiwanese children. *Int J Environ Res Public Health*. 2019;16(6):1049. doi:10.3390/ijerph16061049.
16. Vafaenejad Z, Elyasi F, Moosazadeh M, Shahhosseini Z. Psychological factors contributing to parenting styles: a systematic review. *License*. 2018;7:906. doi:10.12688/f1000research.14978.1
17. Fang Y, Boelens M, Windhorst DA, Raat H, van Grieken A. Factors associated with parenting self-efficacy: a systematic review. *J Adv Nurs*. 2021;77(6):2641-61. doi:10.1111/jan.14767.
18. Yang JLX, Zhang Y, Feng WW, Tang H, Shao J, Wang NR, et al. Practice of parenting and related factors on children aged 0-5 in the urban areas of China. *Zhonghua Liu Xing Bing Xue Za Zhi*. 2019;40(4):422-26. (in Chinese) doi:10.3760/cma.j.issn.0254-6450.2019.04.010.
19. Bolsoni-Silva AT, Loureiro SR. Behavioral problems and their relationship to maternal depression, marital relationships, social skills and parenting. *Psicol Reflex Crit*. 2020;33(1):22. doi:10.1186/s41155-020-00160-x.
20. Ali N, Ullah A, Khan AM, Khan Y, Ali S, Khan A, et al. Academic performance of children in relation to gender, parenting styles, and socioeconomic status: what attributes are important. *PLoS One*. 2023;18(11):e0286823. doi:10.1371/journal.pone.0286823.
21. Yu JJ. Relations among parenting, academic performance, and psychopathology: an investigation of developmental cascades and their interplay with maternal and paternal parenting. *Dev Psychopathol*. 2024;36(1):325-37. doi:10.1017/S0954579422001225.
22. Hayek J, Schneider F, Lahoud N, Tueni M, de Vries H. Authoritative parenting stimulates academic achievement, also partly via self-efficacy and intention towards getting good grades. *PLoS One*. 2022;17(3):e0265595. doi:10.1371/journal.pone.0265595.
23. Geurts SM, Koning IM, Vossen HGM, van den Eijnden RJM. Rules, role models or overall climate at home? relative associations of different family aspects with adolescents' problematic social media use. *Compr Psychiatry*. 2022;116:152318. doi:10.1016/j.comppsy.2022.152318.
24. Detnakintra K, Trairatvorakul P, Pruksananonda C, Chonchaiya W. Positive mother-child interactions and parenting styles were associated with lower screen time in early childhood. *Acta Paediatr*. 2020;109(4):817-26. doi:10.1111/apa.15007.
25. Chung SA, Bae S, Kim HJ, Lee JW, Hwang H, Han DH. Mediating effects of attention problems on the link between parenting style and internet gaming disorder in adolescents. *Front Psychiatry*. 2023;14:1211889. doi:10.3389/fpsyg.2023.1211889.

26. Rodríguez-Ruiz F, Marí-Sanmillán MI, Benito A, Castellano-García F, Sánchez-Llorens M, Almodóvar-Fernández I, et al. Relationship of gaming disorder with parenting based on low affection-communication and personality trait of neuroticism in adolescents. *Front Psychol.* 2023;14:1147601. doi:10.3389/fpsyg.2023.1147601.
27. Görgülü Z, Özer A. Conditional role of parental controlling mediation on the relationship between escape, daily game time, and gaming disorder. *Curr Psychol.* 2023;1-9. doi:10.1007/s12144-023-04557-6.
28. Li AY, Chau CL, Cheng C. Development and validation of a parent-based program for preventing gaming disorder: the game over intervention. *Int J Environ Res Public Health.* 2019;16(11):1984. doi:10.3390/ijerph16111984.
29. Pornnoppadol C, Ladawan Na Ayudhaya S, Surapongphiwattana T, Sasaluksananont C, Promchuay P. Identifying protective factors for game addiction in children and adolescents. Bangkok: National Research Council of Thailand; 2009. (in Thai)
30. Lansford JE. Annual research review: cross-cultural similarities and differences in parenting. *J Child Psychol Psychiatry.* 2022;63(4):466-79. doi:10.1111/jcpp.13539.
31. Ngamjarus C, Chongsuvivatwong V. n4Studies: sample size and power calculations for iOS. Songkla: Prince of Songkla University; 2014. (in Thai)
32. Daniel W. Biostatistics: a foundation of analysis in the health sciences. New Jersey: John Wiley&Sons, Inc; 1995.
33. Chanpen S, Thanaariyapaisan P, Pornnoppadol C, Thongseiratch T, Chaiudomsom C, Jeerasup N, et al. The development of positive parenting scale (POPS). Bangkok: Mahidol University; 2021. (in Thai)
34. Department of Provincial Administration, Ministry of Interior (Thailand). Demographic Statistics Population and Housing: Population from registration, classified by age, gender, region and province, year 2020 [internet]. Bangkok: Department of Provincial Administration; 2020 [cited 2021 Aug 20]. Available from: <https://www.nso.go.th/nsoweb/index> (in Thai)
35. Sangkhaphan T, Pornnoppadol C, Hataiyusuk S. The Development of Gaming Disorder Scale (GAME-S). *Journal of the Psychiatric Association of Thailand.* 2023;68(1):50-61. (in Thai)
36. Seethikaew N, Kodyee S, Moonpanane K, Pitchalard K, Reangsing C, Tripathi S. Factors related to positive parenting behaviors and executive function in preschool-age children, Chiang Rai province. *Nursing Journal of the Ministry of Public Health.* 2022;32(3):122-33. (in Thai)
37. Liu L, Wang M. Parenting stress and harsh discipline in China: the moderating roles of marital satisfaction and parent gender. *Child Abuse Negl.* 2015;43:73-82. doi:10.1016/j.chiabu.2015.01.014.
38. Watson A, Dumuid D, Maher C, Frayssé F, Mauch C, Tomkinson GR, et al. Parenting styles and their associations with children's body composition, activity patterns, fitness, diet, health, and academic achievement. *Child Obes.* 2023;19(5):316-31. doi:10.1089/chi.2022.0054.
39. Wang W, Li D, Li X, Wang Y, Sun W, Zhao L, et al. Parent-adolescent relationship and adolescent internet addiction: a moderated mediation model. *Addict Behav.* 2018;84:171-7. doi:10.1016/j.addbeh.2018.04.015.
40. Yap MBH, Schwartz OS, Byrne ML, Simmons JG, Allen NB. Maternal positive and negative interaction behaviors and early adolescents' depressive symptoms: Adolescent emotion regulation as a mediator. *J Res Adolesc.* 2010;20(4):1014-43. doi:10.1111/j.1532-7795.2010.00665.x.
41. Lee G, Kim S. Relationship between Mother's emotional intelligence, negative parenting behaviour, Preschooler's attachment instability, and smart device overdependence. *BMC Public Health.* 2022;22(1):752. doi:10.1186/s12889-022-13171-3.
42. Oliveira TDO, Costa DS, Alvim-Soares A, de Paula JJ, Kestelman I, Silva AG, et al. Children's behavioral problems, screen time, and sleep problems' association with negative and positive parenting strategies during the COVID-19 outbreak in Brazil. *Child Abuse Negl.* 2022;130(Pt 1):105345. doi:10.1016/j.chiabu.2021.105345.
43. Cuong VM, Assanangkornchai S, Wichaidit W, Minh Hanh VT, My Hanh HT. Associations between gaming disorder, parent-child relationship, parental supervision, and discipline styles: Findings from a school-based survey during the COVID-19 pandemic in Vietnam. *J Behav Addict.* 2021;10(3):722-30. doi:10.1556/2006.2021.00064.